

TOETSINGSKADER RISICOREGELINGEN RIJKSOVERHEID

- COVID-19 crisismaatregel:

Herstelinstrument / Next Generation Europe

Probleemstelling en rol van de overheid

1. Wat is het probleem dat aanleiding is voor het beleidsvoorstel?

Om de economische en sociale schade van de mondiale COVID-19 crisis te verzachten en de economische weerbaarheid en veerkracht van Europese lidstaten te verbeteren, zijn er zowel structurele hervormingen als grote publieke investeringen nodig in Europa. Deze hervormingen en investeringen moeten een duurzaam en weerbaar herstel bewerkstelligen en banen creëren, zonder de groene en digitale prioriteiten van de Unie uit het oog te verliezen. De Europese Raad heeft op 21 juli jl. overeenstemming bereikt over het voorstel voor een EU-herstelfonds dat de Europese Commissie als aanvulling op het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2021-2027 heeft voorgesteld. Dit voorstel voorziet in middelen om de genoemde uitdagingen te adresseren, meer specifiek betreft dit een verordening van de Raad van de Europese Unie tot vaststelling van een herstelinstrument voor de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel in de nasleep van de COVID-19-crisis (*Next Generation EU*, NGEU).

NGEU heeft een omvang van 807,1 mld. euro in lopende prijzen. Hiervan kan 421,2 mld. euro worden uitgegeven via Unieprogramma's en 385,9 mld. euro als leningen aan lidstaten worden verstrekt (in lopende prijzen). De Europese Commissie wordt in een nieuw Eigenmiddelenbesluit gemachtigd om hiervoor middelen te lenen¹. Het grootste onderdeel van het herstelinstrument is de *Recovery and Resilience Facility* (RRF), waaruit lidstaten onder voorwaarden steun kunnen aanvragen voor hervormings- en investeringsprojecten. De RRF heeft een omvang van 723,8 mld euro, met een verdeling van 385,9 mld. euro leningen en 338 mld. euro subsidies (in lopende prijzen). Alle leningen uit NGEU worden dus binnen de RRF verstrekt.

Vormgeving NGEU

Herstelinstrument <i>Next Generation EU</i> (in miljarden euro; prijzen 2018)			
	Leningen	Subsidies	Totaal
Recovery and Resilience Facility	360	312,5	672,5
ReactEU	-	47,5	47,5
Horizon Europe	-	5	5
InvestEU	-	5,6	5,6
GLB - plattelandsontwikkeling	-	7,5	7,5
JTF	-	10	10
RescEU	-	1,9	1,9
Totaal	360	390	750

De rente en aflossing op de leningen die de Unie aangaat voor het verstrekken van de subsidies zal uit de reguliere EU-begroting worden betaald. Het subsidiedeel van NGEU betreft een daadwerkelijke betalingsverwachting, en zal op termijn in de raming voor de EU-afdrachten op de

¹ Op 21 juli jl. is er een akkoord bereikt door de Europese Raad over NGEU en een nieuw Eigenmiddelenbesluit. Dit akkoord wordt momenteel nog uitgewerkt in de relevante Europese verordeningen en besluiten. Dit toetsingskader risicoregelingen is om deze reden gebaseerd op het akkoord dat op 21 juli is bereikt.

begroting van Buitenlandse Zaken opgenomen worden. Het leningendeel van NGEU wordt op gelijkwaardige wijze gefinancierd als het EFSM, BoP en SURE². Het leningendeel van NGEU kan worden gezien als een voorwaardelijke betalingsverplichting, en wordt daarom als garantieregeling op de begroting opgenomen. Dit toetsingskader risicoregelingen is dus alleen van toepassing op de Unieschuld die wordt gebruikt voor het verstrekken van leningen aan lidstaten binnen de RRF.

Gegeven dat NGEU in reactie op exceptionele en tijdelijke omstandigheden is opgezet (conform artikel 122 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie; VWEU), is dit instrument tijdelijk en afgebakend in omvang (en de RRF dus ook). Leningen onder de RRF kunnen worden toegezegd tot 31 december 2023 en betalingen kunnen in principe worden gedaan tot 31 december 2026. Het aangaan van netto nieuwe leningen door de Europese Unie is in principe dus ook alleen mogelijk tot eind 2026. Leningen onder de RRF hebben op dit moment geen gevolgen voor de raming van de aanvullende Nederlandse afdrachten, daar geen schades verwacht worden.

Nederland zal voor NGEU garant staan uit hoofde van het Eigenmiddelenbesluit (EMB). Het EMB legt de maximum omvang vast voor de eigen middelen (afdrachten) die de Europese Unie mag opvragen bij de lidstaten en zal in betalingen 1,40% van het Europees bni beslaan vanaf 2021 (1,46% bni in vastleggingen). Hiernaast wordt dit EMB-plafond tijdelijk (tot 2058) verhoogd voor NGEU met 0,6% van het bni, waarmee het totale EMB-plafond tijdelijk wordt opgehoogd tot 2,0% bni. Deze tijdelijke verhoging mag alleen worden gebruikt voor de financiering van NGEU en de sectorale wetgeving waarnaar in NGEU wordt verwezen en dus voor de bestrijding van de gevolgen van COVID-19. Deze verhoging is noodzakelijk gezien de omvang van NGEU en zal alleen van toepassing zijn voor de duur van de aflossing van leningen (tot 2058). Lidstaten staan hiervoor, net als bij het reguliere EMB plafond, middels de Europese verdeelsleutel op basis van het bni garant, in die zin dat de Unie de benodigde middelen voor het voldoen van rente en aflossingsverplichtingen op Unieschulden op kan vragen bij de lidstaten. Het Nederlandse aandeel is 5,8%.

Het Europees financieel stabilisatiemechanisme (EFSM), de faciliteit voor betalingsbalanssteun (Balance of Payments facility, BoP) en de COVID-19 crisismaatregel SURE worden op vergelijkbare wijze gefinancierd via leningen; Nederland staat voor deze instrumenten ook uit hoofde van het Eigenmiddelenbesluit garant. Deze instrumenten worden echter niet gegarandeerd via de tijdelijke verhoging van het EMB maar via het reguliere EMB plafond.

2. Waarom rekent de centrale overheid het tot haar verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen?

Op maandag 16 maart jl. heeft de Eurogroep gesproken over een gecoördineerde aanpak van de economische gevolgen en uitdagingen van de COVID-19 uitbraak. De President van de Eurogroep, Mario Centeno, heeft daarbij de Europese Commissie opgeroepen instrumenten te ontwikkelen om de economische gevolgen van COVID-19 te verzachten. Ook Nederland heeft steun uitgesproken voor de stappen die de Europese instellingen hebben gezet en het belang uitgedragen van een gecoördineerde Europese aanpak van de economische gevolgen van de COVID-19 uitbraak. Hierna heeft de Europese Raad op 23 april jl. de plannen van de Eurogroep verwelkomd en opgeroepen tot het opzetten van een herstellfonds.³ Als onderdeel van maatregelen om de economische impact van de coronacrisis te verzachten, in het licht van de buitengewone omstandigheden, heeft de Europese Raad op 21 juli jl. overeenstemming bereikt over het voorstel voor NGEU en de RRF.

Om de economische en sociale consequenties van de COVID-19 crisis te verzachten en de economische, sociale en territoriale cohesie te versterken door de weerbaarheid van lidstaten te vergroten en de groene en digitale transitie van lidstaten te stimuleren, is NGEU opgericht door

² Voor SURE geldt echter dat ook een bilaterale garantie door de lidstaten aan de Unie is verstrekt. Dit was nodig omdat ten tijde van de besluitvorming over dit instrument onvoldoende zekerheid bestond over de hoogte van de marge onder het plafond voor de eigen middelen.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/vergaderstukken/2020/04/30/verslag-videoconferentie-europese-raad-covid-19-23-april-2020>

de Unie. Hierdoor zullen de middelen die via NGEU beschikbaar komen bijdragen aan economische en sociale convergentie, het versterken van de interne markt, het creëren van banen, het versterken van het groeipotentieel van lidstaten en bijdragen aan zowel het behalen van de 2030 klimaatdoelstelling van de Unie als de doelstelling t.a.v. klimaatneutraliteit in 2050. Conform artikel 122 VWEU kan de Raad van de Europese Unie op voorstel van de Commissie maatregelen nemen, waaronder het verlenen van financiële bijstand aan lidstaten, die in moeilijkheden zijn geraakt of dreigen te raken vanwege buitengewone gebeurtenissen buiten de controle van die lidstaat.

3. Is het voorstel voor de risicoregeling:

- a. ter compensatie van risico's die niet in de markt kunnen worden gedekt, en/of**
- b. het beste instrument waarmee een optimale doelmatigheidswinst kan worden bewerkstelligd ten opzichte van andere beleidsinstrumenten? Maak een vergelijking met alternatieve beleidsinstrumenten.**

Het betreft met name doelmatigheidswinst. Via het Eigenmiddelenbesluit en NGEU stellen lidstaten de Commissie in staat om namens de Europese Unie op de kapitaalmarkt obligaties uit te geven, waardoor middelen kunnen worden verstrekt aan lidstaten, en de Europese Unie haar kredietwaardigheid behoudt zonder dat dit direct leidt tot extra afdrachten voor lidstaten. Het afgeven van garanties door lidstaten aan de Europese Commissie zorgt er voor dat lidstaten tegen lage rentes leningen kunnen afnemen bij de Commissie.

4. Op welke wijze wordt het nieuw aan te gane risico gecompenseerd door risico's vanuit andere risicoregelingen binnen de begroting te verminderen?

Dit is niet van toepassing gezien het een tijdelijke noodmaatregel vanwege de COVID-19 crisis betreft.

Risico's en risicobeheersing

5. Wat zijn de risico's van de regeling voor het Rijk:

- a. Wat is het totaalrisico van de regeling op jaarbasis? Kent de regeling een totaalplafond?**

De RRF heeft een maximale uitleencapaciteit van 723,8 mld. euro, waarvoor Nederland voor haar bni-aandeel garant staat via de tijdelijke ophoging van het plafond in het Eigenmiddelenbesluit⁴ (0,6% van het BNI). Het Nederlands aandeel bedraagt momenteel circa 5,8% (het Nederlandse aandeel in het Europese BNI EU-27 in 2020). Hiernaast staat Nederland garant voor de rentelasten die van toepassing zijn op de leningen. De genomen rentelasten op de begroting worden gebaseerd op de door de Commissie verwachte rente voor het lenen van de NGEU middelen op de kapitaalmarkt. De maximale uitleencapaciteit in lopende prijzen bedraagt 385,9 mld. euro. Het Nederlandse aandeel hiervan is 22,4 mld. euro en van de rentelasten is het Nederlandse aandeel geraamd op 5,0 mld. euro. Nederland staat dus in totaal voor 27,4 mld. euro voor dit instrument garant op de Financiënbegroting. Zodra de schuld daadwerkelijk is uitgegeven zal de raming aangepast worden op de daadwerkelijk uitstaande bedragen en de daadwerkelijke rentelasten die erop van toepassing zijn. Met het aflossen van de leningen zal het garantieplafond op den duur dalen. Er worden op dit moment geen schades verwacht; het betreft leningen van de Europese Unie aan haar lidstaten waardoor het risico dat deze leningen niet worden terugbetaald laag is.

De totale door Nederland verstrekte garantie voor de RRF kan niet volledig in één jaar ingeroepen worden bij schade. Aan het opvragen van Eigen Middelen door de Commissie bij de lidstaten zit een jaarlijks plafond, wat voor de RRF wordt bepaald door de tijdelijke ophoging van het EMB (0,6% van het Europees bni). Deze ophoging van de eigen middelen die jaarlijks door de Unie opgevraagd kunnen worden, ligt lager dan de verwachte totale hoofdsom en rentebetalingen voor

⁴ Besluit van de Raad van de Europese Unie van 26 mei 2014 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie.

het gehele instrument. Voor Nederland wordt het maximale jaarlijkse risico bepaald door het aandeel volgens de EU bni verdeelsleutel in de tijdelijke ophoging van het EMB. Bij het opvragen van aanvullende afdrachten ten behoeve van het voldoen van rente- en aflossingsverplichtingen van de RRF leningen, kan de Commissie als voorlopige maatregel afwijken van een verdeling naar rato van het bni, als sommige lidstaten niet in staat zijn tijdig hun volledige bijdrage te leveren. In dat geval kan het voorkomen dat Nederland tijdelijk een hogere bijdrage levert dan op basis van het bni-aandeel verwacht wordt. Deze tijdelijke afwijking van bijdragen naar rato van het bni-aandeel wordt voorts bij de eerstvolgende aanpassing van de EU-begroting hersteld.

b. Hoe staan risico en rendement van de regeling tot elkaar in verhouding?

De rente die steun ontvangende landen betalen voor financiële steun is gelijk aan de financieringskosten van de Europese Commissie. Alle kosten die worden gemaakt voor het voorbereiden en implementeren van het leningscontract en andere kosten in relatie tot het leningscontract gedurende de gehele lengte van het contract (zoals juridische-, reis-, registratie-, publicatie- en ratingskosten, commissies i.v.m. de financiële dienstverlening en belastingen), worden daarnaast door de lenende lidstaat betaald.

c. Wat is de inschatting van het risico voor het Rijk in termen van waarschijnlijkheid, impact, blootstellingduur en beheersingsmate?

Op dit moment van grote economische onzekerheid is het moeilijk in te schatten hoe waarschijnlijk bepaalde risico's zijn. De maatregelen die met hulp van de garanties worden genomen moeten bijdragen aan een spoedig economisch herstel in alle lidstaten van de Unie en is daarmee op zichzelf gericht op het verminderen van de economische risico's. Daarmee neemt het risico op het effectueren van de garantie ook af. De garanties zijn bedoeld als extra zekerheid dat de Europese Unie altijd aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen, in het onwaarschijnlijke geval dat lidstaten in gebreke blijven op de lening die zij van de Unie hebben ontvangen en andere maatregelen om aan die verplichtingen te kunnen voldoen niet afdoende blijken.

6. Welke risico beheersende en risico mitigerende maatregelen worden getroffen om het risico voor het Rijk te minimaliseren? Heeft de budgettair verantwoordelijke minister voldoende mogelijkheden tot beheersing van de risico's, ook als de regeling op afstand van het Rijk wordt uitgevoerd?

De leningen binnen de RRF voor de hervormings- en investeringsplannen mogen niet hoger zijn dan het verschil tussen de totale kosten van de plannen en het maximale beschikbare bedrag aan subsidies voor die lidstaat. Voor 70% van de subsidies binnen de RRF wordt er per lidstaat een maximaal beschikbaar bedrag vastgesteld op basis van werkloosheidscijfers (2015-2019), de omvang van de bevolking (2019) en het bbp per capita (2019). Dit geldt voor subsidies die worden verstrekt in 2021 en 2022. Voor de resterende 30% geldt vanaf 2023 een aangepaste verdeelsleutel waarbij de factor werkloosheid wordt vervangen door (in gelijke delen) het bbp-verlies in 2020 en het cumulatieve bbp-verlies over de periode 2020-2021 op basis van de cijfers die eind juni 2022 beschikbaar zijn.

Er zullen alleen middelen worden uitgekeerd, met uitzondering van de mogelijkheid om 10% voorschot op de middelen te kunnen ontvangen in 2021, wanneer mijlpalen en doelen zoals geformuleerd in de hervormings- en investeringsplannen, zijn behaald. Zoals met uw Kamer gedeeld is het voor Nederland van belang dat er een strikte, transparante en objectieve beoordeling is van de hervormings- en investeringsplannen en dat uitbetaling alleen volgt bij aantoonbare implementatie van de hervormingen, waarin lidstaten een doorslaggevend oordeel kunnen geven over de toekenning van de herstelsteun. Dit is voor Nederland essentieel om de garantie te hebben dat het herstelfonds wordt gebruikt om lidstaten sterker te maken. Het akkoord dat bereikt is over de governance van de RRF zorgt hiervoor. Er is op verzoek van Nederland een mogelijkheid gecreëerd voor individuele lidstaten om in het uiterste geval aan de noodrem te trekken als er onvoldoende voortgang wordt geboekt bij de uitvoering van de plannen.

Hiernaast geldt dat het totaal aan leningen niet meer dan 6,8% van het bni van die lidstaat mag bedragen. Alleen in buitengewone omstandigheden en wanneer de tijdelijke ophoging van het EMB dit toelaat, mag er worden afgeweken van dit maximum aan leningen. Tot slot zal de Commissie in

geval zij niet aan haar financieringsverplichtingen kan voldoen, voordat er daadwerkelijk middelen worden opgevraagd bij lidstaten, gebruik maken van actief cashmanagement en korte termijn financiering via kapitaalmarkten om alsnog aan haar verplichtingen te kunnen voldoen. Het opvragen van Eigen Middelen aan lidstaten zal dus alleen als laatste redmiddel worden ingezet.

Tot slot kan de totaal opvraagbare jaarlijkse garantie voor de lidstaten niet meer zijn dan het vastgestelde percentage van de tijdelijke ophoging van het EMB, volgens de verdeelsleutel op basis van het Europese BNI. Echter, bij het opvragen van aanvullende afdrachten voor het voldoen van de financiële verplichtingen van de Unie, kan de Commissie als voorlopige maatregel afwijken van een verdeling naar rato van het bni, als sommige lidstaten niet in staat zijn tijdig hun volledige bijdrage te leveren. In dat onwaarschijnlijke geval kan het voorkomen dat Nederland tijdelijk een hogere bijdrage levert dan op basis van het bni-aandeel verwacht wordt. Deze tijdelijke afwijking van bijdragen naar rato van het bni-aandeel wordt bij de eerstvolgende aanpassing van de EU-begroting hersteld.

7. Bij complexe risico's: hoe beoordeelt een onafhankelijke expert het risico van het voorstel en de risico beheersende en risico mitigerende maatregelen van Rijk?

De Commissie mag hulp inschakelen van een onafhankelijke expert voor het beoordelen van het risico's van de hervormings- en investeringsplannen indien de Commissie dat nodig acht. Hiernaast houdt de Europese Rekenkamer onafhankelijk toezicht op de Commissie en zal er een onafhankelijke evaluatie na 2 jaar na de ingang van de RRF-verordening en binnen 3 jaar na het eind van 2023 plaatsvinden (zie vraag 12). Tot slot moet de Commissie verantwoording afleggen aan de begrotingsautoriteit volgens het Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie betreffende de begrotingsdiscipline en een goed financieel beheer.

Vormgeving

8. Welke premie wordt voorgesteld en hoeveel wordt doorberekend aan de eindgebruiker? Is deze premie kostendekkend en marktconform. Zo nee, hoeveel budgettaire ruimte wordt het door het vakdepartement specifiek ingezet?

N.v.t. Voor deze garantie wordt geen premie ontvangen omdat dit niet in de aard van de garantie ligt, die wordt verschaft uit hoofde van het lidmaatschap van de Europese Unie.

9. Hoe wordt de risicoregeling vormgegeven?

Voor het verkrijgen van middelen binnen de RRF, zowel voor de subsidies als leningen, moeten lidstaten hervormings- en investeringsplannen indienen. In deze plannen moet worden aangegeven wat de reden is voor de leningen en welke additionele hervormingen of investeringen hiermee worden gefinancierd (naast de plannen die door de subsidies zullen worden gerealiseerd). Om de kwaliteit van deze plannen te borgen, zijn meerdere criteria opgesteld. Ten eerste moeten de plannen bijdragen aan de uitdagingen zoals geïdentificeerd in de landspecifieke aanbevelingen, of in andere relevante documenten die zijn aangenomen door de Commissie in het kader van het Europees Semester. De plannen moeten ook effectief bijdragen aan de groene en digitale transitie van lidstaten, naast het versterken van het groeipotentieel, het creëren van banen, het stimuleren van economische en sociale weerbaarheid, het verzachten van de economische en sociale effecten van de COVID-19 crisis en het versterken van economische, sociale en territoriale cohesie. Hiernaast moet er een duidelijke verwachting zijn dat de plannen een blijvend effect in de desbetreffende lidstaat hebben en coherente maatregelen bevatten. Ook wordt er van de lidstaten een effectieve implementatie van de plannen verwacht t.a.v. de tijdslijn, mijlpalen, doelstellingen en gerelateerde indicatoren. Tot slot moet de omvang van de aangevraagde lening redelijk zijn en plausibel ten opzichte van de additionele geplande hervormingen en investeringen. De Commissie kan bij de beoordeling van de plannen assistentie verkrijgen van experts.

Wanneer de kosten van de hervormings- en investeringsplannen hoger zijn aan het maximale beschikbare bedrag aan subsidies onder de RRF per lidstaat (zie vraag 6), zal de omvang van de

lening niet hoger zijn dan het verschil tussen de totale kosten van de plannen en maximale beschikbare bedrag aan subsidies, gegeven dat de plannen voldoen aan de bovengenoemde criteria en deze voor 31 augustus 2023 zijn ingediend. Lidstaten kunnen in 2021 op verzoek 10% van deze financiële assistentie verkrijgen als voorschot. De latere betalingen van de leningen op basis van de mijlpalen en doelstellingen, zullen dan proportioneel met de omvang van het voorschot naar beneden worden bijgesteld. Voor het ontvangen van de leningen moeten lidstaten een aparte rekening openen, waarvan ook de aflossingen en rentelasten van moeten worden betaald.

De Commissie toetst de ingediende hervormings- en investeringsplannen op basis van de bovengenoemde criteria. De Raad zal over de goedkeuring van de plannen en de financiële assistentie beslissen op basis van een voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid. Hierna wordt een overeenkomst over de lening opgesteld tussen de Commissie en de lidstaat, waarbij details over de lening zullen worden opgenomen (de omvang, looptijd, prijs, aflossingen en andere mogelijke aspecten die van belang zijn voor de hervormings- en investeringsplannen).

Vervolgens geven de lidstaten uitvoering aan het goedgekeurde plan. De Commissie beoordeelt of bij de uitvoering van het plan aan de mijlpalen en doelen is voldaan. Een positieve beoordeling is nodig om tot uitbetaling van de middelen uit de RRF over te kunnen gaan. Deze beoordeling zal ook zonder vertraging met het Europees Parlement worden gedeeld. Over een concept van deze beoordeling zal de Commissie het Economisch en Financieel Comité (EFC) raadplegen. Het EFC zal een advies opstellen en moet daarbij streven naar consensus. Daarbij toetst het EFC of de door de Commissie in haar concept-beoordeling getrokken conclusies over het halen van de mijlpalen en doelen overeenkomen met zijn beeld hierover. Indien een of meerdere lidstaten van mening zijn dat dat niet het geval is, kan een lidstaat de voorzitter van de Europese Raad verzoeken om de kwestie op de agenda van de Europese Raad te zetten, voorzien van een onderbouwing waaruit blijkt dat desbetreffende mijlpaal niet of onvoldoende bereikt is.

Zolang de volgende Europese Raad de kwestie niet uitputtend heeft besproken, zal de Commissie geen besluit nemen over de beoordeling en uitbetaling. Het uitgangspunt is dat de procedure vanaf het moment van raadpleging van het EFC in de regel niet langer dan drie maanden duurt. Een langere periode is niet uitgesloten, indien dat noodzakelijk is. De procedure is afgesproken tussen alle leden van de Europese Raad, waar ook de voorzitter van de Europese Commissie deel van uitmaakt. Alle betrokkenen bij de afspraak hebben er baat bij dat de afgesproken procedure gaat functioneren zoals overeengekomen. Hierbij geldt dat de lidstaten tot een unaniem oordeel moeten komen.

Indien onverhoopt de Europese Raad waar de kwestie wordt besproken niet tot een unaniem oordeel komt, ontstaat een nieuwe politieke situatie. In zo'n geval ligt het voor de hand dat de Commissie weer voor de EFC-route kiest waarbij in het uiterste geval de noodremprocedure weer kan worden ingezet.⁵

Met het oog op consistentie zal NGEU op vergelijkbare wijze worden weergegeven in de Financiënbegroting op artikel 4 (Internationale financiële betrekkingen) als het EFSM, BoP en SURE; op basis van het verwachte (maximale) leenvolume. Het Nederlandse aandeel van de totale maximale uitleencapaciteit van de RRF leningen zal worden weergegeven, inclusief de verwachte rentelasten. Naast de aflossingen staan de lidstaten namelijk garant voor de bijbehorende rentelasten van de leningen. Dit is ook voor het EFSM, BoP en SURE het geval.⁶ De maximale

⁵ De Juridische Dienst van de Raad heeft een advies over de procedure vrijgegeven (documentnummer EUCO 12/20, https://www.consilium.europa.eu/register/en/content/out?&typ=ENTRY&i=ADV&DOC_ID=ST-12-2020-INIT). Nederland kan zich hierin vinden.

⁶ Voor het EFSM, BoP en SURE is dit ook aangepast op de begroting en zijn rentelasten dus hierbij opgenomen.

uitleencapaciteit van de RRF leningen in lopende prijzen bedraagt 385,9 mld. euro. Het Nederlandse aandeel hiervan is 22,4 mld. euro en van de rentelasten is het Nederlandse aandeel geraamd op 5,0 mld. euro. Nederland staat dus in totaal voor 27,4 mld. euro voor dit instrument garant op de Financiënbegroting. De raming van deze rentelasten zal worden bijgesteld op basis van de daadwerkelijke uitgegeven schuld. Aangezien NGEU een tijdelijk instrument is en dit niet meer beschikbaar is na de uitgifte van de leningen, zal de garantie met het aflossen van de schuld afnemen op de begroting.

10. Welke horizonbepaling wordt gehanteerd (standaardtermijn is maximaal 5 jaar)?

NGEU, en dus ook de RRF, zal van tijdelijke aard zijn. Tot 31 december 2023 mogen er leningen onder de RRF worden toegekend. Tot 31 december 2026 kunnen er daadwerkelijke betalingen voor deze leningen worden gedaan aan lidstaten, wat betekent dat dan ook de mijlpalen en doelstellingen van de hervormings- en investeringsplannen gerealiseerd moeten zijn. Het gebruik van de garanties middels de ophoging van het EMB van 0,6% BNI is echter langer nodig, aangezien het aflossen en rentebetalingen van de leningen langer zal duren dan dat de RRF inzetbaar is (aflossingen zullen uiterlijk in 2028 starten en de uiterste terugbetaaldatum van leningen uit hoofde van de RRF is vastgesteld op 31 december 2058). Hierna zal de tijdelijke ophoging van het EMB niet meer van toepassing zijn en de garantie naar 0 zijn gedaald.

11. Wie voert de risicoregeling uit en wat zijn de uitvoeringskosten van de regeling?

De Europese Commissie zal de risicoregeling uitvoeren. De volledige uitvoeringskosten van de RRF zullen worden doorberekend en omgeslagen over de lenende lidstaten. Dit geldt ook voor de kosten die voor de monitoring van de implementatie van de hervormings- en investeringsplannen zullen worden gemaakt. Er zijn dan ook geen uitvoeringskosten voor de Nederlandse begroting.

12. Hoe wordt de regeling geëvalueerd, welke informatie is daarvoor relevant evaluatie en hoe wordt een deugdelijke evaluatie geborgd?

De desbetreffende lidstaat zal tweejaarlijks binnen het Europees Semester rapporteren over de voortgang van de implementatie van de hervormings- en investeringsplannen, inclusief de mogelijke additionele mijlpalen en doelstelling gerelateerd aan de toegekende lening. Deze tweejaarlijkse rapportages zullen in de Nationale Hervormingsplannen van lidstaten worden verwerkt en hierop zal worden gereflecteerd.

Hiernaast informeert de Commissie de Raad en het Europees Parlement jaarlijks over de implementatie van het RRF middels een rapport wat de voortgang van de lidstaten, de omvang van het gebruik van het RRF in het voorgaande jaar en de bijdrage van de RRF middelen in het behalen van de doelstellingen geformuleerd onder de hervormings- en investeringsplannen, bevat.

Twee jaar na de ingang van de RRF-verordening, zal de Commissie het Europees Parlement, de Raad, het *European Economic and Social Committee* en het *Committee of the Regions* informeren over de implementatie middels een onafhankelijk evaluatie. Deze evaluatie moet reflecteren op in hoeverre de vastgestelde mijlpalen zijn behaald, de efficiëntie van de gebruikte middelen en de toegevoegde waarde van de Europese middelen. Hiernaast moet er worden beoordeeld in hoeverre de doelstellingen en maatregelen nog relevant zijn.

Ook zal er niet langer dan drie jaar na 31 december 2023 een onafhankelijke ex-post evaluatie plaatsvinden. Deze evaluatie zal een globale beoordeling bevatten over de RRF en de lange termijn impact van het instrument.